

Toisen asteen koulutuksen maksuttomat
opintomateriaalit ja kirjakauppa

Minna Kokka,
Hallituksen puheenjohtaja

Kirjakauppaliitto

- Kirja- ja paperikauppojen etujärjestö
- Tarjoaa jäsenilleen neuvonta-, koulutus- ja tietopalveluja ja edistää lukemista
- Edustaa 85 % kirjakauppamyymälöistä Suomessa

Toisen asteen oppikirjojen markkina

- Koko oppikirjamarkkina 109,6 milj. (SKY), sisältää myös peruskoulukirjat
- Lukiokirjojen osuus n. 37 milj. euroa (alvittomat kuluttajahinnat)
- Kirjakauppojen osuus kokonaismyynnistä n. 2/3.
- Muista kuin lukion oppimateriaaleista 1/3 suoramyynninä kustantajilta
- Oppimateriaalin osuus peruskoulujen menoista alle 2 %, lukiossa n. 3 %

Oppimateriaalit kirjakaupoissa

- Osuus myynnistä noin 16-28 % opetussuunnitelman vaiheesta riippuen
- 80 % oppikirjoista myydään edelleen painettuina kirjoina
- Kirjakaupat jakelevat myös sähköisiä oppimateriaaleja
- Säännöllinen asiakasvirta kirjakauppoihin
- Muut samalla kuitilla myytävät tuotteet

Maksuttomien opetusmateriaalien seuraukset kirjakaupoille

- Vaikutukset näkyvät jo nyt: sisäänostot
- Keskitetyt hankinnat > johtaako pahimmillaan suljettuun ekosysteemiin?
- Harveneva kirjakauppaverkko: nyt n. 160 kirjakauppamyymälää
- Kolmannes kaupoista ilmoittaa joutuvansa lopettamaan
- Muuttotappiokunnissa vaikea löytää korvaavaa myyntiä muista tuoteryhmistä
- Kirjakaupat keskittyvät enenevässä määrin suuriin kaupunkeihin

Kirjakauppaverkoston harveneminen

- Kirjakauppaverkoston harveneminen
 - Yleisen kirjallisuuden saatavuus laskee
 - Yleisen kirjallisuuden myynti laskee
 - Vaikutukset koko arvoketjuun (kirjailijat, painotalot, kustantajat, vienti)
 - Vaikutukset kotimaisen kirjallisuuden tuottamiseen
 - Vaikutukset lukemiseen!
 - Kirjastohankinnoilla ala ei elä

Kirjakauppaliiton ratkaisuesitykset

Oppimiseteli

- Ehdotus: Kun vastaanottaa opiskelupaikan, jaetaan ensimmäisen puolen vuoden opintotieteli opintomateriaalien hankkimiseen
 - Sis. Kirjat, koneet, kokkiveitset etc.
 - Käy kaikissa kaupoissa; sähköinen, pitkälti automatisoitu
 - Seuraavat tietelit, kun kurssit on suoritettu
 - Kytkös Wilmaan tms. järjestelmään
 - Korvamerkitty
 - Vertaiskauppa jää ulkopuolelle
- Kevyempi malli
 - Opintomateriaalituki
 - Haetaan samassa yhteydessä Kelalta, kun haetaan opintotukea ts. Kela hallinnoi
 - Ei korota opintotukea, vaan korvamerkitty lisä; sähköinen oppimiseteli vrt. sote / palveluseteli
 - Yli 18-vuotiaat toisen asteen opiskelijat?
- Takaa opettajan valinnanvapauden käyttämänsä opintomateriaalin suhteen
- Kuratoitu, laadukas opintomateriaali

Kirjakauppaliiton ratkaisuesitykset

Virikeseteli maksuvälineeksi kirjakaupoissa lukemisen hankkimiseen

- VM päättää käyttökohteista: ei lisäisi valtion budjettia, kädenojennus kirjakauppaverkoston säilyttämiseksi

Kirjakauppatuki: siirtymäajaksi, väliaikainen, haettavissa

- Vrt. kyläkauppatuki

Kiitos!

Minna Kokka, hallituksen puheenjohtaja
minna.kokka@suomalainen.com
040 145 4111

Laura Karlsson, toimitusjohtaja
laura.karlsson@kirjakauppaliitto.fi
050 571 5511